

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

GÜNDEM BİLGİLENDİRME RAPORU

-AKŞAM-
25 Ağustos 2020

İÇİNDEKİLER

GENEL GÖRÜNÜM	3
1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar	3
✓ Türkiye.....	3
✓ Terörle Mücadele	3
✓ Orta Doğu.....	3
✓ Doğu Akdeniz.....	4
✓ Avrupa	4
✓ Asya.....	4
✓ Kuzey Amerika	5
✓ Afrika.....	5
2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar	6
3. Uluslararası Medya Yansımaları.....	10
DEĞERLENDİRME	11
1. Yorum & Analiz	11

GENEL GÖRÜNÜM

1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar

✓ Türkiye

- 2011'de F1 yarışının düzenlendiği İstanbul Park pisti, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını sebebiyle revize edilen 2020 takvimine alındı.

✓ Terörle Mücadele

- Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında narko terörizmle mücadele operasyonu kapsamında 4 milyon 623 bin 280 kök Hint keneviri ve 800 kilogram esrar ele geçirildi.
- FETÖ'nün Kara Kuvvetleri Komutanlığı mahrem yapılanması davasında 24 sanık, 1 yıl 6 ay 22 günden 15 yıla kadar hapis cezasına çarptırıldı.

✓ Orta Doğu

- Deyrizor'da İran destekli terörist gruplara bağlı 200 unsurla birleşen milisler, otobüs ve pikaplarla İdlib'de cephe hattına intikal etti.
- Suriye Anayasa Komitesi 3. tur toplantıları, 4 delegede Kovid-19 tespit edilmesiyle askıya alınırken, toplantılarda muhaliflerin eş başkanlığını yürüten Hadi el Bahra, görüşmelerin devam etmesini istediklerini söyledi.
- Filistin Kurtuluş Örgütü, Orta Doğu Dörtlüsü'nün çağrısıyla düzenlenecek, uluslararası bir konferans aracılığıyla İsrail ile yeniden müzakerelere başlayabileceklerini açıkladı.
 - Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Yönetim Kurulu Üyesi Ahmed Mecdelani, Filistin yönetiminin "İsrail'in Batı Şeria'yı ilhak etme planı ve Yüzyılın Anlaşması'nın gölgesinde müzakereleri kabul etmeyeceğini" belirtti.
 - Rusya'nın tüm taraflarla temasta olduğunu ifade eden Mecdelani, ABD'nin ise "Yüzyılın Anlaşması" adını verdiği sözde Orta Doğu barış planı temelinde müzakereleri şart koştuğuna dikkati çekti.
 - Mecdelani, "Uluslararası kararların uygulanması temelinde, Orta Doğu Dörtlüsü'nün davetiyle düzenlenecek uluslararası konferans aracılığıyla müzakerelere dönmeye hazırız." ifadelerini kullandı.

- Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Filistinlileri göz ardı edip Arap ülkeleriyle normalleşme adımları atarak bölgede barışın temin edilemeyeceğini belirtti.
 - Filistin Devlet Başkanı Abbas, Ramallah'taki başkanlık konutunda İngiltere Dışişleri Bakanı Dominic Raab'ı kabul etti.
 - Görüşmede, İsrail ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) arasındaki normalleşme anlaşmasını değerlendiren Abbas, "Bölgede barış, Filistinlileri göz ardı ederek Arap devletleriyle normalleşmeyle sağlanamaz." dedi.
 - İsrail'in yasa dışı yerleşim birimleri inşa etmeyi sürdürdüğüne ve Batı Şeria'yı "ilhak" planından vazgeçmediğine dikkati çeken Abbas, İsrail'in barış sürecini çöktüğünü ifade etti.
 - Abbas, "Filistin, bağımsızlığını kazanana kadar bölgede barış ve istikrar olmaz." diye konuştu.
- İngiltere Dışişleri Bakanı Raab ise ülkesinin iki devletli çözümden yana olduğunu ve İsrail'in Batı Şeria'yı "ilhak" planına karşı çıktığını vurguladı.

✓ Doğu Akdeniz

- Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Doğu Akdeniz'deki gerilimde "Türkiye'nin diyalogdan yana olduğunu" söyleyerek, bölgede "Tek bir kıvılcımın felakete yol açabileceği" uyarısında bulundu.
- ABD ve Yunanistan, Girit Adası'nın güneyindeki deniz alanında dün ortak askeri tatbikat düzenledi.

✓ Avrupa

- Avrupa Birliği Komisyonu, Kıbrıslı Türkleri desteklemek üzere toplam 31,6 milyon avroluk yardım programına onay verdi.

✓ Asya

- Afganistan İçişleri Bakanlığı Sözcüsü Tarık Aryen, basına yaptığı açıklamada, militanların son iki haftada ülkenin 27 vilayetinde 781 saldırı düzenlediğini söyledi. Saldırılarda 88 sivilin yaşamını yitirdiğini ifade eden Aryen, 133 sivilin ise yaralandığını belirtti.
- Pakistan'ın kuzeydoğusunda muson yağmurlarının tetiklediği seller dolayısıyla 90 kişi yaşamını yitirdi, 1000 ev zarar gördü.

- Uluslararası Af Örgütü, Myanmar ordusunun Arakan eyaletinde yürüttüğü askeri operasyonlar nedeniyle Arakanlı Müslümanlara dönük kuşatmanın devam ettiğine dikkati çekerek, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ve saldırı risklerinin arttığı bölgede Arakanlıların çatışmalar nedeniyle çapraz ateş altında olduğunu kaydetti.
 - Uluslararası insan hakları örgütü, Myanmar ordusunun Arakan eyaletinde yürüttüğü askeri operasyonlar nedeniyle 740 bin Arakanlı Müslüman'ın evlerini terk etmeye zorlanarak komşu Bangladeş'e sığınmasının üçüncü yıl dönümü vesilesiyle yazılı açıklama yayınladı.
 - Açıklamada sözlerine yer verilen Uluslararası Af Örgütü Kampanyalar Bölgesel Direktör Yardımcısı Ming Yu Hah, "Arakan eyaletinin kuzeyindeki sahada durum göz önünde bulundurulduğunda Myanmar'ın Arakanlı mültecilerin eve dönmesini istemediği her zamankinden daha net anlaşılıyor." ifadesini kullandı.
 - Hah, 3 yıl önce sınırın diğer tarafına sığınan Arakan halkının kuşatma altında olduğuna işaret ederek, "(Arakanlılar) Hayatlarını tüm yönleriyle etkileyen apartheid rejimine son vermeyen devletleri tarafından kuşatma altındalar, Myanmar ordusunun etnik Arakanlı silahlı grup Arakan ordusuna karşı verdiği ölümcül savaşta Arakanlı erkekleri, kadınları ve çocukları çapraz ateş altında bırakan çatışmalar nedeniyle kuşatma altındalar." ifadelerini kullandı.
 - Arakan halkının, sağlık hizmetlerinin utanç verici derecede eşitsiz sağlandığı bir ülkede gittikçe yaklaşan Kovid-19 salgını tehdidi nedeniyle de "kuşatma" altında olduğunu vurgulayan Hah, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ceza Mahkemesinin bu yılın başlarında verdiği kararın ardından Myanmar'ın Arakanlıları koruması gerektiği bir dönemde bunların yaşadığını belirtti.

✓ Kuzey Amerika

- ABD'nin Oregon eyaletine bağlı Portland kentinde, Afro-Amerikalı George Floyd'un Minneapolis kentinde polis tarafından öldürülmesinin ardından başlayan ırkçılık karşıtı gösterilerde protestocular polis merkezine saldırdı.

✓ Afrika

- Sudan Başbakanı Abdullah Hamduk, ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'ya geçiş hükümetinin İsrail'le ilişkileri normalleştirme yetkisine sahip olmadığını söyledi.

2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar

- **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:**
 - Yiğitler kan döker, bayrak solmaya, Anadolu başlar, vatan olmaya. Kızılma'ya hey, Kızılma'ya...
 - Sultan Alparslan'ı ve onunla birlikte bu gazada yer alan tüm kahramanlarımızı şükranla yâd ediyorum.
- **Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak:**
 - Milli, Bağımsız, Temiz enerji için Karadeniz'deki Fatih'imiz alınımızın akı oldu. Fatih Sultan Mehmet nasıl ki bir çağı kapatıp yeni bir çağ açıtıysa Fatih gemimiz de yeni bir çağın başlangıcı olacak.
- **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu:**
 - İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Tirebolu-Doğankent yolunun 12. kilometresinde jandarma aracının sele kapıldığı bölgedeki incelemelerinin ardından gazetecilere yaptığı açıklamada, kaybolan 6 kişiden 3'ünün bulunduğunu, diğer 3 kişinin arama ve kurtarma çalışmalarının devam ettiğini söyledi.
 - "AFAD Başkanımız, Ankara İl AFAD Müdürümüz, arama kurtarma ekibinin başında, beş ayrı sektöre böldüler. Bazı yerler zor oralara yönelik yeni bir arama kurtarma çalışması da gerçekleştiriliyor ve şunu ifade edeyim inşallah en yakın zamanda buluruz. Ailelerin durumunu da anlayabiliyorum. Ateş düştüğü yeri yakıyor, bunu da bilmek gerekir. Onun için arkadaşlarımız da hem onları teskin etmeye, acılarına ortak olmaya çalışıyoruz hem de işimizi yapmaya çalışıyoruz."
 - "Şu ana kadar 8 vatandaşımız hayatını kaybetti, 7 vatandaşımızı da arıyoruz ve bunlardan 3'ü jandarma personelimiz, şehit oldular, diğerlerini de inşallah 7 vatandaşımızı da en kısa zamanda bulmayı ümit ediyoruz. Tüm ekiplerimiz, ekip sayılarımızı çok artırdık, havadan karadan denizden her yerden sahil güvenlik ekiplerimiz de denizde çalışıyorlar. Bulabileceğimizi ümit ediyoruz inşallah."
 - Soylu, bir gazetecinin "7 kayıp dediniz ama bir vatandaşın bulunduğu dair bilgi geldi." sorusu üzerine, şunları kaydetti:
 - "Daha önce, şunu düzeltmek isterim, dün düzelttim, daha önce selden hayatını kaybetmeyen bir vatandaşımızın da bilgisi de eklenerek rakamlar söylendi ama biz onun selden aynı zamanda oldu doğru, ama selden etkilenmediği için onu selden etkilenenlerin sayısı olarak 8 olarak devam ettiriyoruz. Dün de 7 söyledim zaten, dün de 8'di, onun için öyle bir düzeltmeyi dün yaptık, bugün de yapma ihtiyacı duyuyorum. 8 vatandaşımız, 3'ü jandarma olmak üzere selden etkilenerek hayatını kaybetti, 7 vatandaşımızın da arama kurtarma çalışmaları devam ediyor."
- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez:**
 - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, katıldığı bir televizyon programında Karadeniz'deki 320 milyar metreküplük doğal gaz keşfine ilişkin yaptığı

değerlendirmede, bunun 2020'de denizlerde açıklanan keşiflerde birinci sırada yer aldığını söyledi.

- Bütün ilk keşif duyurularının ilk kuyunun keşfiyle birlikte yapıldığının altını çizen Dönmez, bundan 1-2 sene önce ABD'li şirket Exxon Mobil'in Kıbrıs'ın güneyinde ilk bulunduğu sahanın keşifini ilan ederek bu kuyudan elde edilen rakamları verdiğini ifade etti.
- Dönmez, tahmin konusunda yukarı yönlü bir revizyon olabileceğinin ve çalışma yürütülen sahanın verimli olduğunun altını çizdi.
- Daha önce 800 milyar metreküplük keşif iddialarının gündeme geldiğinin hatırlatılması üzerine Dönmez, "Bu rakamı kim nereden aldı, hesap etti bilmiyoruz. Biz de kimseyle paylaşmadık. 800 milyar metreküp bulsak onu ilan ederdik. O veriye itibar etmiyorum. Sakarya gaz sahasının potansiyeli ortada. Ümit ederiz ki bu rakamlara da ulaşırız ancak bugünden bir şey söylemek çok sağlıklı olmaz." diye konuştu.
- Karadeniz'deki keşfin ardından ilk kuyuyla maliyet hesaplamasının oldukça güç olduğuna dikkati çeken Dönmez, "200 kilometrelik bir boru hattı döşememiz gerekiyor. Kıyıda yapılacak terminalin özellikleri çıkacak ona göre projelendirme ve mühendislik çalışmaları yapılacak. Sona maliyet çıkacak ona göre de gazın maliyeti hakkında konuşabiliriz. Her halükarda ithal ettiğimiz gaza göre çok daha ekonomik olacak. Türkiye'deki vatandaşlarımız gazı daha ekonomik kullanır hale gelecekler." değerlendirmesinde bulundu.
- Dönmez, 2023'te Karadeniz'de ilk gaz üretimi hedefinin çok kısa da uzun da olmadığını vurgulayarak, hepsinin hesaplarının yapıldığını ve ilk 3 senede ilk gazın getirileceğini belirtti.
- Söz konusu keşfin Türkiye'yi talep ülkesi olmaktan çıkartıp, kaynak ülkesi olma konumuna getiren önemli bir keşif olduğuna değinen Dönmez, "Bu kaynağı önce kendi ihtiyacımız için kullanacağız. Keşifler devam ederse Türkiye bu gaz kaynaklarını Avrupa başta olmak üzere pazarlara ihraç etme imkanına da kavuşmuş olur." dedi.
- Bakan Dönmez, Yunanistan'ın Doğu Akdeniz'de Türkiye ile aynı bölgede çakışan alanda Navtex ilan ettiğini de anımsatarak, Türkiye'nin iş planı ve programına devam ettiğini ifade etti.
- Yunanistan'ın bölgede provokasyon yaptığının altını çizen Dönmez, "Sayın Cumhurbaşkanımız daha önce yaşanan sürtüşmeye ilişkin 'Gereken cevabı verdik. Bugünden sonra da burada herhangi bir olay yaşanırsa yine donanmamız orada olacak. Gereğini yaparız.' dedi. Ümit ederim Yunanistan böyle bir işe kalkışmaz. Oruç Reis, Barbaros, Yavuz ile çalışmalarımıza devam ediyoruz. Haklı olduğumuz bir konudur. Uluslararası hukuka göre de tezlerimiz son derece güçlüdür." diye konuştu.
- Dönmez, Akdeniz'de bazı kuyularda gaz akışlarının görüldüğünü ancak süreklilik ve rezerv açısından Karadeniz kadar emin olunmadığı için kamuoyuyla paylaşılmadığını söyledi.

- Akdeniz'de potansiyeli olduğu düşünülen bölgelerde yeni sondaj kuyularının açılacağını ifade eden Dönmez, "İnşallah yakın gelecekte benzer bir keşif bulursak vatandaşımızla bunu seve seve paylaşacağız." dedi.
- **İletişim Başkanı Fahrettin Altun:**
 - 9 yıl aradan sonra Formula 1 organizasyonunun yeniden Türkiye'ye gelmesi tüm sporseverler gibi bizleri de çok sevindirdi. Organizasyon kabiliyeti tüm dünyaca bilinen Türkiye, 13-15 Kasım'daki yarışa inşallah yine örnek bir ev sahipliği yapacak.
 - Başta bu konuya uzun süredir büyük önem veren, organizasyonun Cumhurbaşkanlığımızca himaye edilmesini sağlayan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Formula 1'in tekrar ülkemize gelmesinde emeği geçen tüm paydaşlara teşekkür ediyoruz.
- **Adalet ve Kalkınma Partisi Sözcüsü Ömer Çelik:**
 - "Şimdi Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, AFAD ekiplerimiz köyleri geziyorlar. Kimin evi, malı yandı, tarlasına zarar geldi bunu tespit edecekler. Bunların hepsini telafi edeceğiz. Cumhurbaşkanımız da konuşmasında bahsetti, devletimiz, bakanlıklarımızın yetkilileri, AFAD yetkilileri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri burada. Acil olarak, şimdi kaybı olan vatandaşlarımıza Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın gönderdiği maddi destek dağıtılacak."
 - "Şimdi yaralarımızı saracağız. Ondan sonra hata eksik varsa onlarla ilgili gereken yapılır. Önemli olan yaraları sarmak, buraları normal hayatına döndürmek. Böyle bir afet tabii ki olsun istemezdik. Mademki oldu, bundan sonrasında yapacağımız şey bu zararları telafi etmek. Bir an evvel buraları eski normal hayatına döndürmek. Dolayısıyla şimdi Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızdan gelen yardım, Valilik vasıtasıyla dağıtılacak. Hayvanlarla, tarlalarla ilgili zararlar tanzim edilecek. Cumhurbaşkanımızın kesin talimatı var. Burada görülen zararlar tanzim edilecek. Burası bir an evvel normal hayatına döndürülsün diye elden gelen her şey yapılacak. Devlet sizin devletiniz, devlet milletin devleti."
 - "Yangınla ilgili suç tespit edildiğinde (sorumlular) en ağır cezayı alacak. Bu bizim ormanımızı yakmak, bizim insanımıza zarar vermek. Bu terör eylemi gibi bir şey. Bizim, üzerine odaklanacağımız, enerjimizi vereceğimiz iş bu dakika itibarıyla bu yaraları nasıl saracağız? Birincisi bu. İkincisi, 'şu yaptı, bu yaptı...' Bu devletin işi, devlet onu halleder. Bütün güvenlik birimleri ona bakıyorlar. Vali Bey işin başında. Cumhurbaşkanımızın talimatı var, Kozan'ımızın yaraları sarılacak. Bitti. Devlet sözü. İşimiz size bir an evvel normal hayatınıza döndürmek, ihtiyaçlarınızı karşılamak. Bununla ilgili herhangi bir şüphe yok, bütün birimler çalışıyor."
- **Milli Savunma Bakanlığı:**
 - Türkiye-Rusya Federasyonu 05 Mart Mutabakatı çerçevesinde; İdlib'teki M4 karayolunda icra edilen 26'ncı Birleşik Kara Devriyesi esnasında meydana gelen patlama nedeniyle konvoydaki bir araç hafif hasar görmüştür. Bölge derhal ateş altına alınmış, operasyon devam etmektedir.

- Pençe Kaplan Operasyonu'nda icra edilen arama tarama faaliyetlerinde terör örgütü PKK'ya ait; 15 adet fûnye bağlanmış amonyum nitrat, TNT karışımı EYP ile çok sayıda EYP yapımında kullanılan malzeme ele geçirilerek imha edildi.

3. Uluslararası Medya Yansımaları

İNGİLTERE

REUTERS: Cumhurbaşkanı Türkiye'nin resmi haber ajansının salı günü bildirdiğine göre İstanbul polisi, şehirde "sansasyonel" bir saldırı planladığı iddia edilen şüpheli bir DEAŞ militanını göz altına aldı.

Anadolu Ajansı, H.S baş harfleriyle tanımladığı zanlının düşük gelirli Küçükçekmece ilçesindeki bir otele düzenlenen operasyonda gözaltına alındığını bildirdi. Haberde, polisin baskın sırasında otomatik tüfek, yedek şarjör ve mermiler ele geçirdiği belirtildi.

Anadolu Ajansı, zanlının "sansasyonel" bir saldırı gerçekleştirmek amacıyla İstanbul'un Taksim Meydanı ve çevresini araştırdığını aktardı. Haberde, zanlının Suriye'den yasa dışı yollarla Türkiye'ye geçtiği ve İstanbul'a geldiği bildirildi.

Bu kişinin ne zaman gözaltına alındığı henüz net değil. Anadolu Ajansı, zanlının çıkarıldığı mahkemece tutuklandığını kaydetti.

Bu ay, polisin DEAŞ militanlarının olası saldırılarını engellediğine dair ikinci haber çıkmış oldu. İki hafta önce, Bursa ilinin kuzeybatısında polis, bir polis karakoluna saldırı planladığı iddia edilen şüpheli bir DEAŞ militanını gözaltına aldı.

Türkiye, 2017 yılının ilk saatlerinde yeni yıl kutlamaları sırasında bir İstanbul gece kulübüne düzenlenen saldırı da dahil olmak üzere son beş yılda DEAŞ militanlarının bir dizi saldırısına uğradı. Gece kulübüne düzenlenen saldırıda çoğu yabancı 39 kişi hayatını kaybetti.

İTALYA

Agenzia NOVA: Türkiye'nin imalat sanayii 2020 yılının Ağustos ayında geçen aya göre yüzde 2,6'lık bir artış göstererek üretim kapasitesinin yüzde 73,3'ünü kullandı. Bu yöndeki bilgi, Türk Merkez Bankasının verilerine değinen Anadolu Ajansı tarafından aktarıldı. Veriler, Merkez Bankası tarafından yapılan ve bu ay 1.761 şirketin katıldığı anketlere dayanıyor. Ülkenin ilk altı sanayi grubu arasında üretim kapasitesi dayanıklı tüketim malları için yüzde 75,2 olurken dayanıksız tüketim mallarında ise yüzde 68,9 ile daha düşük bir oran kaydedildi.

DEĞERLENDİRME

1. Yorum & Analiz

Türkiye Cumhuriyeti'nin meşru hak ve menfaatlerini korumaya kalktığı zamanlarda birtakım ülkelerden gelen tehditler ve ambargo girişimleriyle karşı karşıya kaldığı tarih boyunca birçok kez görülmüştür. Bunun en somut örneği ise Kıbrıslı Türkleri yok etmeye çalışan cunta hükümetine karşı gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekâtında yaşanmıştır. Türkiye'nin terörle mücadelesini kararlı şekilde sürdürdüğü zamanlarda da yine bu mücadeleyi sekteye uğratmaya çalışan birtakım girişimler görülmüştür. Son yıllarda Türkiye savunma sanayii alanında kendi kendine yetebilen ülke olmanın haricinde ithalatçı ülke pozisyonundan ihracatçı ülke pozisyonuna geçmiştir. Bu ilerleme Türkiye'nin uyguladığı bağımsız politikaların alanını genişletmiştir. İHA ve SİHA üretiminde dünyada ilk 3'te olan Türkiye, denizcilik anlamında da önemli atılımlar yapmış ve donanmasını güçlendirmiştir. Bu sayede Doğu Akdeniz ve Ege'de dışlanmaya yönelik girişimlere karşı en sert cevabı verebilme kabiliyetine kavuşmuş, Suriye, Irak ve Doğu Akdeniz'de meşru hak ve menfaatlerini sonuna kadar savunabilmiştir. Son günlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından duyurulan Türkiye tarihinin en büyük doğal gaz rezervinin Karadeniz'de bulunma hadisesi de yine bu geleceğe dönük politikaların sonucudur. Hem savunma sanayiindeki millileşme hem de yürütülen kararlı ve vizyoner politikalar sayesinde Türkiye tam bağımsızlık mottosuyla yolunda emin adımlarla ilerlemeyi sürdürecektir.

